

ПОГОДЖУЮ

Директор НМЦ

у Львівській області

Володимир БОБКО

ПОГОДЖУЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Золочівського

професійного коледжу

Михайло РУДИЙ

Освітня програма

для підготовки кваліфікованих робітників

за професією: 7231, «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів»

рівень кваліфікації:

слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-2-го розряду;

слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду;

СХВАЛЕНО на засіданні

педагогічної ради

Протокол №____

від _____

I. Інформація про освітню програму

Освітня програма розроблена на основі стандарту професійної (професійно-технічної) освіти 7231.C.19.10–2018 з професії «Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2023 № 469.

Розробники освітньої програми:

Сергій ДУБАС – заступник директора з навчально-виробничої роботи;

Володимир СЕНЬКІВ – старший майстер;

Степан МАНДЮК – методист;

Юрій ЧІК – методист;

Руслан НАЛИВАЙКО – викладач спеціальних предметів;

Ігор МИЦЬ – майстер виробничого навчання;

Лілія НАЛИВАЙКО – викладач основ ринкової економіки;

Оксана ХОМИЧ – викладач основ трудового законодавства;

Ірина ОПАЛЮХ – викладач інформаційних технологій;

II. Загальні вимоги

Підготовка кваліфікованих робітників за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів включає первинну професійну підготовку, перепідготовку та підвищення професійної кваліфікації. Підготовка за кожною професійною кваліфікацією ґрунтується на компетентнісному підході та структурується за модульним принципом. Навчальний модуль – логічно завершена складова СП(ПТ)О, що формується на основі кваліфікаційної характеристики (далі – КХ) та/або, за наявності, професійного стандарту (далі – ПС), потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Структура навчального модуля включає перелік компетентностей та їх зміст. Засвоєння навчального модуля може підтверджуватися відповідним документом (сертифікат/посвідчення/свідоцтво), що видається закладом професійної (професійно-технічної) освіти.

СП(ПТ)О визначає три групи компетентностей: загально професійні, ключові та професійні. Компетентність/компетентності – здатність особи до виконання певного виду діяльності, що виражається через знання, уміння, морально-етичні цінності та інші особистісні якості.

Загально професійні компетентності – знання та уміння, що є загальними (спільними) для певної професії.

Ключові компетентності – загальні здібності й уміння (психологічні, когнітивні, соціально-особистісні, інформаційні, комунікативні), що дають змогу здобувачу освіти розуміти ситуацію, досягати успіху в особистісному і професійному житті, набувати соціальної самостійності та забезпечують ефективну професійну й міжособистісну взаємодію (набуваються впродовж всього терміну навчання поза робочим навчальним планом).

Професійні компетентності – знання та уміння здобувача освіти, які дають їй змогу виконувати трудові функції, швидко адаптуватися до змін у професійній діяльності та є складовими відповідної професійної кваліфікації.

Навчальний час здобувача освіти визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійної (професійно-технічної) освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

- академічна година тривалістю 45 хвилин;
- урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;
- навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;
- навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин.

Навчальний (робочий) час здобувача освіти в період проходження виробничої практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації відповідно до законодавства.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчальних полігонах, навчально-виробничих ділянках та безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Вимоги до професійної кваліфікації включають:

- кваліфікаційну характеристику;
- вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівня, професійної кваліфікації здобувачів освіти;
- навчальну програму;
- навчальний план;

Програма підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації визначає перелік навчальних модулів, перелік та зміст професійних компетентностей.

Навчальний план підготовки кваліфікованих робітників для кожної професійної кваліфікації включає розподіл навчального навантаження між загально професійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою; консультації; кваліфікаційну атестацію. У навчальному плані визначено загальну кількість годин для оволодіння професійною кваліфікацією та розподіл годин між навчальними модулями.

Робочі навчальні плани та програми розроблено за погодженням з роботодавцями та органами управління освітою на основі типових навчальних планів та типових навчальних програм.

Робочі навчальні плани підготовки кваліфікованих робітників визначають графік навчального процесу, навчальні предмети, їх погодинний розподіл та співвідношення між загально професійною, професійно-теоретичною та професійно-практичною підготовкою.

Робочі навчальні програми для підготовки кваліфікованих робітників визначають зміст навчальних предметів відповідно до компетентностей та тематичний погодинний розподіл відповідно до робочих навчальних планів.

При навчанні на виробництві навчальна програма дозволяє здійснювати підготовку за суміжними розрядами (групами кваліфікацій).

Перелік основних засобів навчання за кожною професійною кваліфікацією розроблено відповідно до потреб роботодавців, сучасних технологій та матеріалів.

За результатами здобуття кожної професійної кваліфікації проводиться державна або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація, що передбачає оцінювання набутих компетентностей й визначається параметрами: «знає – не знає»; «уміє – не вміє». Поточне оцінювання проводиться відповідно до чинної нормативно-правової бази.

Заклад професійної (професійно-технічної) освіти, органи управління освітою, засновники організовують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок здобувачів освіти, їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок здобувачів освіти та безпосередньо беруть участь у кваліфікаційній атестації.

Після завершення навчання кожен випускник повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені кваліфікаційною характеристикою, технологічними умовами і нормами, встановленими у галузі.

Навчання з охорони праці проводиться відповідно до вимог чинного законодавства Про охорону праці. Вивчення специфічних професійних питань з охорони праці здійснюється в курсах спеціальних та загально технічних дисциплін – з метою поєднання технологічної підготовки з підготовкою з охорони праці, а робочі навчальні програми цих навчальних предметів включають відповідні питання безпеки праці.

До самостійного виконання робіт здобувачі освіти допускаються лише після навчання й перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розроблено закладом професійної (професійно-технічної) освіти, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог кваліфікаційних характеристик, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів.

Критерії кваліфікаційної атестації випускників розроблено навчальним закладом разом з роботодавцями і ґрунтуються на компетентнісному підході відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики, потреб роботодавців, сучасних технологій та новітніх матеріалів і погоджено з регіональними органами освіти.

Особі, яка опанувала освітню програму й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію за однією професійною кваліфікацією, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Особі, яка опанувала освітню програму й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію за двома і більше професійними кваліфікаціями, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії та видається диплом державного зразка.

Особам, які достроково припинили навчання в закладі професійної (професійно-технічної) освіти, присвоюється відповідна професійна кваліфікація за результатами попередньої кваліфікаційної атестації та видається свідоцтво державного зразка про присвоєння (підвищення) професійної кваліфікації.

Умовні позначення, що використовуються:

ЗПК – загально професійна компетентність;

КК – ключова компетентність;

ПК – професійна компетентність;

СРКТЗ-1-2 – слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-2-го розряду;

СРКТЗ-3 – слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду;

Сфера професійної діяльності

КВЕД ДК 009:2010.

Переробна промисловість. Ремонт і монтаж машин і устаткування. Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотransпортних засобів і мотоциклів. Оптова та роздрібна торгівля автотransпортними засобами та мотоциклами, їх ремонт.

Специфічні вимоги

Відповідно до законодавства.

III. ЗАГАЛЬНО ПРОФЕСІЙНИЙ БЛОК ТА ЗМІСТ ЗАГАЛЬНО ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Позначення	Загально професійні компетентності	Зміст загально професійних компетентностей	Назва освітнього компоненту (навчального предмету)	Кількість годин
ЗПК.1	Оволодіння основами трудового законодавства	Знати: основні трудові права та обов'язки працівників; положення, зміст, форми та строки укладання трудового договору; соціальні гарантії та соціальний захист чинні на підприємстві; види та методи мотивації персоналу	Основи трудових знань	10
ЗПК.2	Оволодіння основами ринкової економіки та підприємництва	Знати: загальні основи суспільного виробництва; поняття ринку і ринкових відносин; поняття формування та розвитку ринку; напрямки реформування економіки; поняття власності та її економічної сутності; роздержавлення і приватизація; витрати на виробництві і собівартість продукції; сутність прибутку та системи оподаткування прибутків підприємств; поняття організації оплати праці; сутність трудових ресурсів, ринку праці; поняття про менеджмент і маркетинг, їх сутність і значення, відтворення суспільного продукту; національний дохід; основи ефективності функціонування ринкового механізму господарювання; шляхи зниження витрат виробництва	Основи галузевої економіки	10

ЗПК.3	Дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, промислової електро- та пожежної безпеки	Знати: вимоги нормативних актів з охорони праці, електро- та пожежної безпеки, виробничої санітарії і охорони навколишнього середовища; вимоги інструкцій підприємства з охорони праці електро- та пожежної безпеки; правила проведення аналізу безпеки виконання робіт (АБВР); кардинальні правила з охорони праці і промислової безпеки; правила безпечної роботи з устаткуванням, машинами, механізмами; вимоги до організації робочого місця; основні небезпечні та шкідливі виробничі фактори на робочому місці, основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини; вимоги до засобів колективного та індивідуального захисту; перелік засобів пожежогасіння, їх місце зберігання; пожежонебезпечні властивості матеріалів, сировини і готового продукту; план евакуації і правила поведінки при надзвичайних та аварійних ситуаціях. Уміти: проводити аналіз безпеки виконання робіт (АБВР); застосовувати безпечні методи роботи з машинами, механізмами, устаткуванням і іншими засобами виробництва в т. ч. з електроприладами; визначати необхідні засоби індивідуального та колективного захисту, їх справність; користуватися засобами колективного та індивідуального захисту; застосовувати первинні засоби пожежогасіння (вогнегасник, пісок); попереджати дії, що можуть призвести до нещасного випадку, пожежу, аварії	Охорона праці	16
-------	--	--	---------------	----

ЗПК.4	Оволодіння основами обов'язкових дій при ліквідації аварій та їхніх наслідків та при наданні домедичної допомоги потерпілим у разі нещасних випадків	Знати: - позиції плану ліквідації аварій та їх наслідків; - план евакуації та правила поведінки при надзвичайних та аварійних ситуаціях; - правила та засоби надання до медичної (першої) допомоги потерпілим у разі нещасних випадків; - порядок дій при нещасних випадках на виробництві; - правила транспортування потерпілих при нещасних випадках. Уміти: - діяти в аварійних ситуаціях відповідно до ПЛАС і плану евакуації; - визначити характер ушкоджень і ступені загрози життю і здоров'ю потерпілих при нещасних випадках; - надавати домедичну допомогу потерпілим при нещасному випадку, гострому захворюванні, аварії, різних видах травм (при поразці електричним струмом, пораненнях, вивихах, переломах, кровотечах, опіках і т.д.)	Охорона праці	14
--------------	--	---	---------------	----

ЗПК.5	Оволодіння основами електротехніки	Знати: поняття електричного струму, одиниці його вимірювання; електрорушійна сила, напруга, сила струму; генератори: принцип роботи; трансформатори, їх призначення, конструкції, принцип дії; електродвигуни і генератори постійного струму, їх будова, принцип дії; захисне заземлення і занулення	Електротехніка	10

ЗПК.6	Оволодіння основами технічного креслення і читання схем	Знати: загальні вимоги до виконання та оформлення креслень; роль креслень у техніці і на виробництві; поняття про стандарти на кресленні; єдиний стандарт конструкторської документації (ЄСКД); формати креслень; рамка, основний напис, його заповнення; масштаби креслень, їх призначення; лінії креслення, найменування, призначення; правила нанесення розмірів і граничних відхилень на кресленнях; геометричні побудови на кресленнях: контури плоских технічних деталей, спряження при розмітці контурів, уклін та конусність, їх визначення; поняття про розрізи; класифікацію розрізів: простих і складних (вертикальних, горизонтальних, похилих), місцевих розрізів, їх позначення; відмінність перерізів від розрізів, їх позначення; основні відомості про креслення деталей, зміст робочих креслень; правила нанесення розмірів і граничних відхилень; зображення і позначення різьб; правила позначення шорсткості поверхонь на кресленнях; поняття про складальні креслення, їх призначення; нанесення розмірів і позначення посадок; розрізи на складальних кресленнях; зображення та умовне позначення на кресленнях роз'ємних з'єднань деталей (різьбові, шпоночні, зубчасті, шліцові, сполучення, які виконуються із застосуванням штифтів); зображення та умовне позначення на кресленнях нероз'ємних деталей (клепані, зварні, одержані паянням); поняття про кінематичні, електричні, пневматичні і гідравлічні схеми, їх призначення; послідовність читання креслень; застосування креслень на виробництві. Уміти: читати прості робочі креслення; читати прості кінематичні, гідравлічні, пневматичні та електричні схеми машин і механізмів; вміти визначати призначення деталей за їх графічним зображенням	Технічне креслення	36
-------	---	--	--------------------	----

ЗПК.7	Оволодіння основами роботи на персональному комп'ютері	Знати: обладнання комп'ютера та його основні пристрої; основи роботи на персональному комп'ютері; вимоги до влаштування робочого місця та правила безпеки роботи на персональному комп'ютері. Уміти: працювати на персональному комп'ютері в обсязі, достатньому для виконання професійних обов'язків	Інформаційні технології	10
ЗПК.8	Оволодіння основами знань з допусків та технічних вимірів	Знати: поняття про стандартизацію, форми і засоби контролю якості, приймання продукції, технічні виміри і випробування; поняття про неминучу погрішності при виготовленні деталей і складних виробів; основи поняття про взаємозамінність; поняття про розміри, відхилення і допуски, їх визначення та позначення; поняття посадок, групи посадок; графічне зображення полів допусків та посадок; квалітети точності, відхилення від вірної форми; стандартизацію деталей, точність обробки; види вимірювальних і перевірочних інструментів (штангенінструменти, мікрометричні інструменти, трикутники, інструмент для контролю різьб), їх будову і правила користування; можливі помилки при вимірі та способи їхнього попередження	Допуски та технічні виміри	15
ЗПК.9	Оволодіння основами матеріалознавства	Знати: поняття про види матеріалів за електропровідністю (провідники, напівпровідники, діелектрики); поняття про електричні властивості матеріалів; поняття про види матеріалів за магнітними властивостями (магнітом'які, магнітотверді, ферити); поняття про механічні властивості матеріалів (міцність, пластичність, пружність, твердість, легкість та інші); види матеріалів, що застосовуються під час ремонту автомобілів; поняття про діелектрики (рідинні, тверді), галузь застосування	Матеріалознавство	20

ЗПК.10	Здатність виконувати монтаж та демонтаж вузлів і механізмів	основні прийоми знімання та встановлення приладів і агрегатів електроустаткування; послідовність виконання монтажних і демонтажних робіт; правила охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання; правила охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт.	Спецтехнологія	30
---------------	---	--	----------------	----

**IV. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ МОДУЛІВ ТА ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЛЯ
ВИКОРИСТАННЯ У НАВЧАННІ ЗА ПРОФЕСІЄЮ СЛЮСАР З РЕМОНТУ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ
ЗАСОБІВ 1-2, 3 РОЗРЯДІВ**

Навчальний модуль	Професійна компетентність	Найменування навчального модуля та компетентності
СРКТЗ-1-2.1		Початок та закінчення робіт
		Початок та закінчення робіт
СРКТЗ-1-2.2		Участь у ремонті і технічному обслуговуванні вантажних та легкових автомобілів (крім спеціальних і дизельних), мікроавтобусів, автобусів, причепів, напівпричепів і мотоциклів
	СРКТЗ-1-2.2	Участь у технічному обслуговуванні вантажних та легкових автомобілів (крім спеціальних і дизельних), мікроавтобусів, автобусів, причепів, напівпричепів і мотоциклів

СРКТЗ-1-2.3	СРКТЗ-1-2.3	Участь у ремонті вантажних та легкових автомобілів (крім спеціальних і дизельних), мікроавтобусів, автобусів причепів, напівпричепів і мотоциклів
СРКТЗ-3	Ремонт і технічне обслуговування вантажних автомобілів, в т.ч. спеціальних, газобалонних та дизельних, легкових автомобілів і автобусів, розбирання автомобілів, в т.ч. дизельних, газобалонних і спеціальних, автобусів	
	СРКТЗ-3.1	Виконання технічного обслуговування вантажних автомобілів, в т.ч. спеціальних, газобалонних та дизельних, легкових автомобілів, мікроавтобусів і автобусів
	СРКТЗ-3.2	Виконання ремонту вантажних автомобілів, в т.ч. спеціальних, газобалонних та дизельних, легкових автомобілів, мікроавтобусів і автобусів

V. ПЕРЕЛІК КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Здатність відповідально ставитися до професійної діяльності.

Знання професійної термінології.

Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.

Здатність працювати в команді.

Дотримання професійної етики.

Запобігання конфліктних ситуацій.

VI. КВАЛІФІКАЦІЯ: СЛЮСАР З РЕМОНТУ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ 1-ГО РОЗРЯДУ

1. Кваліфікаційна характеристика

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-го розряду

Завдання та обов'язки. Виконує роботи з розбирання простих складових одиниць і агрегатів автомобілів. Виконує очищення від бруду, миття після розбирання складових одиниць і агрегатів автомобілів, зачищення задирок, прогін різьблення, свердління отворів, змащення деталей. Бере участь у ремонті під керівництвом слюсаря більш високої кваліфікації.

Повинен знати: Основні прийоми виконання робіт з розбирання окремих простих складових одиниць; призначення і правила застосування слюсарних інструментів і контрольно-вимірювальних приладів, що використовуються; найменування і маркування металів, мастил, палив, гальмівної рідини, розчинників, миючих засобів.

Кваліфікаційні вимоги

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-го розряду: повна загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Без вимог до стажу роботи.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією: слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-го розряду

При вступі на навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

* Після закінчення навчання (*можливе продовження навчання з присвоєнням кваліфікації на наступному розряді)

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві та освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-го розряду.

VII. КВАЛІФІКАЦІЯ: СЛЮСАР З РЕМОНТУ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ 2-ГО РОЗРЯДУ

1. Кваліфікаційна характеристика

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 2-го розряду

Завдання та обов'язки. Здійснює ремонт, складання простих з'єднань і складових одиниць автомобілів із заміною окремих частин і деталей. Виконує кріпильні роботи за регламентом робіт першого технічного обслуговування, усуває виявлені дрібні несправності. Виконує слюсарну обробку деталей по 12-14 квалітетах із застосуванням слюсарного інструменту і контрольно-вимірювальних приладів. Виконує роботи середньої складності з ремонту і збирання автомобілів під керівництвом слюсаря більш високої кваліфікації.

Повинен знати: основні відомості про будову автомобілів; порядок складання простих складових одиниць; способи виконання кріпильних робіт та обсяги першого технічного обслуговування; призначення і правила застосування найбільш розповсюджених універсальних і спеціальних пристосувань і контрольно-вимірювальних приладів; основні механічні властивості оброблюваних матеріалів; призначення і застосування охолоджуючих і гальмівних рідин, мастил і палив; правила застосування і користування пневмо- і електроінструментом; основні відомості про систему допусків і посадок, квалітети і параметри шорсткості; основи електротехніки і технології металів в обсязі виконуваної роботи.

Кваліфікаційні вимоги.

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 2-го розряду: повна або базова загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та виконання робіт за професією слюсаря з ремонту колісних транспортних засобів в обсязі навчальної програми 1-го розряду. Стаж роботи за професією слюсаря з ремонту колісних транспортних засобів 1 розряду – не менше 0,5 року.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією: слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 2-го розряду

При продовженні навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

При підвищенні кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-го розряду; стаж роботи за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-го розряду – не менше 0,5 року.

Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві та освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 2-го розряду.

3. Навчальний план підготовки кваліфікованих робітників

Професія: Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів

Кваліфікація: слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 2(1-2)-го розрядів

Загальний фонд навчального часу – 650 години

№з/п	Напрями підготовки	Кількість годин				
		Всього годин	ЗПК	СРКТЗ-1-2.1	СРКТЗ-1-2.2	СРКТЗ-1-2.3
1	Загально-професійна підготовка	141	141			
1.1	Основи трудового законодавства (ЗПК.1)	10	10			
1.2	Основи галузевої економіки (ЗПК.2)	10	10			
1.3	Охорона праці(ЗПК.4) (ЗПК.5)	30	30			

1.4	Електротехніка (ЗПК.7)	10	10			
1.5	Технічне креслення (ЗПК.9)	36	36			
1.6	Інформаційні технології (ЗПК.10)	10	10			
1.7	Допуски та технічні виміри (ЗПК.11)	15	15			
1.8	Матеріалознавство (ЗПК.12)	20	20			
2	Професійно-теоретична підготовка	165		18	62	85
2.1	<i>Спецтехнології</i>	157		18	58	81
2.2	<i>Допуски та технічні виміри</i>	4			2	2
2.3	<i>Матеріалознавство</i>	4			2	2
3	Професійно-практична підготовка	372		32	130	210
3.1	<i>Виробниче навчання</i>	162		12	54	96
3.2	<i>Виробнича практика</i>	203		20	76	107
4	Консультації	12				
5	Державна кваліфікаційна атестація	7				7
6	Загальний обсяг навчального часу (без п. 4)	678	141	50	192	295

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

**4. Програма з підготовки за кваліфікацією слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 1-2-го розряду
(зміст професійних компетентностей)**

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Назва освітнього компоненту (навчального предмету)	Кількість годин
СРКТЗ-1-2.1	Початок та закінчення робіт	Знати: безпечні умови праці слюсара з ремонту колісних транспортних засобів; порядок прийому і здачі зміни; вимоги технічної і технологічної документації; можливі несправності в роботі устаткування і пристосувань; правила роботи з інструментами і пристосуваннями.	Спецтехнології	8
		Уміти: проводити перевірку справності слюсарного і вимірювального інструменту, обладнання і пристосування для ремонту автомобілів	Виробниче навчання (ВП)	6 (6)
СРКТЗ-1-2.2	Участь у технічному обслуговуванні вантажних та легкових автомобілів (окрім спеціальних і дизельних) мікроавтобусів, автобусів, причепів,	Знати: основні відмінності про будову та технічне обслуговування автомобіля; операції про проведенні щоденного технічного обслуговування та ТО-1; конструкцію та призначення складових одиниць, агрегатів систем та механізмів автомобіля (загальна будова); способи виконання кріпильних робіт та обсяги першого та другого технічного обслуговування; прийоми ізолювання та паяння проводів; основи електротехніки і технології металів в обсязі виконуваної роботи;	Спецтехнології	50

	напівпричепів і мотоциклів	Знати: призначення і правила застосування найбільш розповсюджених універсальних і спеціальних пристосувань і контрольно-вимірювальних приладів; призначення і правила застосування слюсарних інструментів і контрольно-вимірювальних приладів, що використовуються.	Допуски та технічні виміри	2
		Знати: класифікація, види і маркування металів і сплавів, мастил, палив, гальмівної рідини, розчинників, лакофарбових матеріалів, миючих засобів; призначення і застосування охолоджуючих і гальмівних рідин, мастил і палив.	Матеріалознавство	2
		Уміти: виконувати операції щоденного технічного обслуговування та ТО-1; брати участь у технічному обслуговуванні автомобілів; застосувати слюсарні інструменти та контрольно-вимірювальні прилади, виконувати кріпильні роботи за регламентом робіт першого технічного обслуговування; усувати дрібні несправності	Виробниче навчання(ВП)	54(46)
СРКТЗ-1-2.3	Участь у ремонті вантажних та легкових автомобілів (крім спеціальних і дизельних), мікроавтобусів, автобусів, причепів, напівпричепів і мотоциклів	Знати: основні прийоми виконання робіт з розбирання окремих простих складових одиниць, основні відомості про будову, роботу та технічне обслуговування складових одиниць автомобіля; порядок складання простих складових одиниць; безпечні правила застосування і користування пневмо- і електроінструментом.	Спецтехнології	106
		Знати: основні відомості про систему допусків і посадок, якості і параметри шорсткості.	Допуски та технічні виміри	2
		Знати: основні механічні властивості оброблюваних матеріалів.	Матеріалознавство	2

	Уміти брати участь у ремонті агрегатів, складових одиниць і приладів автомобілів; виконувати роботи з розбирання окремих простих складових одиниць та агрегатів автомобілів; виконувати очищення від бруду, миття після розбирання складових одиниць і агрегатів автомобілів, зачищення задирок, прогін різьблення, свердління отворів, змащення деталей; здійснювати ремонт і складання простих з'єднань і складових одиниць автомобілів із заміною окремих частин і деталей; виконувати слюсарну обробку деталей; виконувати роботи середньої складності з ремонту і збирання автомобілів	Виробниче навчання(ВП)	96(88)
--	--	------------------------------------	---------------

VIII. КВАЛІФІКАЦІЯ: СЛЮСАР З РЕМОНТУ КОЛІСНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ 3-ГО РОЗРЯДУ

1. Кваліфікаційна характеристика

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду

Завдання та обов'язки. Виконує роботи з розбирання автомобілів. Ремонтує, складає вантажні, легкові автомобілі. Визначає і усуває несправності у роботі складових одиниць та агрегатів автомобілів. Ремонтує, складає, регулює та випробовує складові одиниці та агрегати середньої складності із заміною окремих частин і деталей. Виконує кріпильні роботи відповідальних різьбових з'єднань при технічному обслуговуванні із заміною зношених деталей. Виявляє несправності електроустаткування автомобіля (обриви, окиснення, розтріскування ізоляції проводів). З'єднує та паяє проводи з приладами і агрегатами електроустаткування. Виконує слюсарну обробку деталей по 11-12 квалітетах із застосуванням універсального обладнання. Ремонтує і встановлює складні агрегати і складові одиниці під керівництвом слюсаря більш високої кваліфікації.

Повинен знати: конструкцію і призначення складових одиниць та агрегатів автомобілів середньої складності; правила складання автомобілів, способи і прийоми ремонту деталей, складових одиниць, агрегатів і приладів; відповідальні регульовальні і кріпильні роботи; основні властивості металів; призначення термообробки деталей; будову універсальних спеціальних пристосувань і контрольно-вимірювальних приладів середньої складності; систему допусків і посадок, квалітети і параметри шорсткості.

Кваліфікаційні вимоги.

Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду: повна або базова загальна середня освіта та професійно-технічна освіта без вимог до стажу роботи або повна (базова) загальна середня освіта та професійна підготовка на виробництві. Підвищення кваліфікації та стаж роботи за професією слюсаря з ремонту автомобілів 2 розряду – не менше 1 року.

2. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб, які навчатимуться за кваліфікацією: слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду

При продовженні навчання

Повна або базова загальна середня освіта.

При підвищенні кваліфікації

Освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 2-го розряду та стаж роботи за професією Слюсар з ремонту автомобілів 2-го розряду – не менше 1 року.

Після закінчення навчання

Повна або базова загальна середня освіта, професійна (професійно-технічна) освіта або професійна підготовка на виробництві та освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду.

3. Навчальний план підготовки кваліфікованих робітників
Професія: Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів
Кваліфікація: слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду
Загальний фонд навчального часу – 528 годин

<i>№ з/п</i>	<i>Напрями підготовки</i>	<i>Кількість годин</i>		
		Всього годин	СРКТЗ-3.1	СРКТЗ-3.2
1	Загально-професійна підготовка*			
2	Професійно-теоретична підготовка	63	33	30
2.1	<i>Спецтехнології</i>	63	33	30
3	Професійно-практична підготовка	293	156	137
3.1	<i>Виробниче навчання</i>	90	60	30
3.2	<i>Виробнича практика</i>	203	96	107
4	Консультації	12		
5	Державна кваліфікаційна атестація	7		7
6	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	363	189	167

Примітки

1. Кваліфікаційна пробна робота виконується за рахунок часу, відведеного на професійно-практичну підготовку.
2. Години, відведені на консультації, враховуються в загальному фонді навчального часу.

4. Програма з підготовки за кваліфікацією слюсар з ремонту колісних транспортних засобів 3-го розряду (Зміст професійних компетентностей)

Позначення	Професійні компетентності	Зміст професійних компетентностей	Назва освітнього компонента (навчального предмету)	Кількість годин
СРКТЗ-3.1	Виконання технічного обслуговування вантажних автомобілів, в т.ч. спеціальних, газобалонних та дизельних, легкових автомобілів, мікроавтобусів і автобусів	Знати: конструкцію і призначення складових одиниць та агрегатів автомобілів середньої складності, їх несправності та способи усунення; типові несправності системи електроустаткування, способи їх виявлення та усунення; інструменти для виявлення несправностей електроустаткування; відповідальні регулювальні і кріпильні роботи; відповідальні регулювальні і кріпильні роботи; призначення і відповідність обладнання, інструментів, запасних частин, витратних матеріалів для виконання технічного обслуговування; правила застосування запасних частин, витратних і паливно-мастильних матеріалів.	Спецтехнології	33
		Уміти: виконувати кріпильні роботи відповідальних різьбових з'єднань при технічному обслуговуванні із заміною зношених деталей	Виробниче навчання (ВП)	60
СРКТЗ-3.2	Виконання ремонту вантажних автомобілів, в т.ч. спеціальних, газобалонних та дизельних, легкових автомобілів, мікроавтобусів і автобусів	Знати: правила складання та розбирання автомобілів; способи і прийоми ремонту деталей, складових одиниць, агрегатів і приладів; основні прийоми розбирання, складання, знімання та установлення приладів і агрегатів електроустаткування; призначення і основні властивості матеріалів, які застосовуються під час ремонту електроустаткування.	Спецтехнології	30

		Уміти: виконувати роботи зі складання та розбирання автомобілів; розбирати, скласти, зняти та встановлювати прилади і агрегати електроустаткування; ремонтувати, скласти, регулювати та встановлювати складові одиниці та агрегати середньої складності із заміною окремих частин і деталей; виконувати слюсарну обробку деталей; ремонтувати і встановлювати складні агрегати і складові одиниці; виконувати роботи з діагностування та розбирання автомобілів	Виробниче навчання (ВП)	30
--	--	--	--	-----------

ІХ. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ), ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ.ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

№з/п	Назва освітніх компонентів (навчальних предметів)	Всього годин	Кількість годин							
			2 (1-2) розряд				3 розряд		4 розряд	
			ЗПК	СРКТЗ- 1-2.1	СРКТЗ- 1-2.2	СРКТЗ-1-2.3	СРКТЗ -3.1	СРКТЗ -3.2	СРКТЗ -4.1	СРКТЗ -4.2
1	Основи трудового законодавства	10	10							
2	Основи галузевої економіки	10	10							
4	Охорона праці	30		3	20	7				
5	Електротехніка	10	10							
6	Технічне креслення	36	35	1						
7	Інформаційні технології	10	10							
8	Допуски та технічні виміри	15	15							
9	Матеріалознавство	20	10	1	9					
10	Спецтехнології	325	27	8	50	106	33	30	28	40
2.	Професійно-практична підготовка	880		4		136	156	137	128	94
2.1	<i>Виробниче навчання</i>	306		6	60	96	60	30	30	24
2.2	<i>Виробнича практика</i>	574		36	76	91	96	107	98	70
	Всього годин	1292	127	55		215	300	189	167	134

Х. ФОРМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Форми та зміст (поетапної, державної) кваліфікаційної, атестації:

- поетапна атестація: кваліфікаційна пробна робота і залік.
- державна кваліфікаційна атестація: кваліфікаційна пробна робота і державний кваліфікаційний іспит.

Освітньо-кваліфікаційна характеристика
випускника професійно-технічного навчального закладу
(підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку(підвищення кваліфікації)
кваліфікованих робітників)

1. Професія: 7231 Слюсар з ремонту автомобілів

2. Кваліфікація: слюсар з ремонту автомобілів 4-го розряду

3. Кваліфікаційні вимоги Повинен знати:

будову і призначення автомобілів, що обслуговуються;

схеми складання автомобілів; електричні та монтажні схеми автомобілів; технічні умови на складання, ремонт і регулювання агрегатів, складових

одиниць і приладів;

методи виявлення і способи усунення складних дефектів, виявлених у процесі ремонту, складання і випробування агрегатів, складових одиниць і приладів;

правила і режими випробування, нормативно-технічну документацію на випробування агрегатів і складових одиниць;

призначення і правила застосування складних випробувальних установок; будову, призначення і правила застосування складних контрольно-

вимірювальних інструментів; конструкцію універсальних і спеціальних пристроїв;

періодичність та обсяги виконання технічного обслуговування електрообладнання та основних складових одиниць, вузлів і агрегатів автомобілів;

поняття про допуски та посадки, систему допусків і посадок, квалітетів і параметрів шорсткості;

класифікацію, фізико-хімічні, механічні, технологічні властивості, маркування та галузь застосування металів, сплавів, діелектриків, паливно-мастильних матеріалів, рідин;

основні правила читання креслень, загальні поняття про збірні креслення, робочі креслення на виготовлення деталей, технічні виміри, загальні відомості про схеми;

основи електростатики, постійний струм, електромагнетизм, змінний струм, трансформатори, електричні машини, правила користування електровимірювальними приладами;

правила та порядок користування інструментами та приладами для виміру лінійних і кутових величин, оптичних, пневматичних та електричних приладів; основи машинознавства – відомості з теоретичної механіки,

опору

матеріалів, деталей машин, теплотехніки, гідравліки, аеродинаміки.

Повинен уміти:

виконувати розбирання, ремонт і складання автомобілів (у тому числі дизельних, інжекторних, газобалонних і спеціальних вантажних), автобусів, імпортованих легкових автомобілів, вантажних пікапів і мікроавтобусів;

розбирати та проводити дефектування деталей, складових вузлів, агрегатів, систем;

розбирати, ремонтувати і складати складні агрегати, вузли, складові одиниці й прилади, замінювати їх при технічному обслуговуванні і ремонті;

перевіряти, регулювати і випробовувати складні вузли, агрегати і системи автомобілів;

виконувати на стендах випробування та технічне обслуговування механізмів, систем, вузлів і агрегатів автомобілів;

запобігати, виявляти і усувати дефекти, несправності в процесі регулювання та випробування вузлів, агрегатів, систем, складових одиниць і приладів;

вибраковувати деталі після розбирання та миття;

виконувати слюсарну обробку деталей за 7-10 квалітетами із застосуванням складного універсального обладнання;

виконувати статичне та динамічне балансування деталей і складових одиниць складної конфігурації, складати і вести відповідні дефектувальні відомості.

4. Загальнопрофесійні вимоги Повинен:

раціонально організовувати та ефективно використовувати робоче місце; дотримуватися норм технологічного процесу; не допускати браку у роботі;

знати і виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці і навколишнього середовища, дотримуватись норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;

використовувати, в разі необхідності, засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо); знати інформаційні технології в обсязі, що є необхідним для виконання професійних обов'язків;

володіти обсягом знань з правових питань галузі, основ ведення підприємницької діяльності, правової бази розвитку підприємства, механізму заснування власної справи, державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності, підприємницького права, підприємницької діяльності та трудового законодавства в межах професійної діяльності

5. Вимоги до освітнього, освітньо-кваліфікаційного рівнів, кваліфікації осіб

При продовженні професійної-технічної освіти Базова або повна загальна середня освіта.

При підвищенні кваліфікації

Базова або повна загальна середня освіта, професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» слюсаря з ремонту автомобілів 3-го розряду; стаж роботи за професією не менше 1 року.

Після закінчення навчання

Професійно-технічна освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» за професією слюсаря з ремонту автомобілів 4-го розряду; без вимог до стажу роботи.

6. Сфера професійного використання випускника

Технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів.

7. Специфічні вимоги

Вік: прийняття на роботу здійснюється після закінчення строку навчання відповідно до законодавства.

Стать: чоловіча, жіноча (обмеження отримання професії по статевій приналежності визначається переліком важких робіт і робіт із шкідливими та небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок, затвердженого наказом МОЗ України №256 від 29.12.1993).

Медичні обмеження: згідно діючого законодавства (проведення огляду один раз у рік на профпридатність).

СРКТЗ 4.1	Здатність проводити роботи з ремонту складних вузлів і агрегатів колісних транспортних засобів	будову і призначення колісних транспортних засобів, що обслуговуються; схеми складання колісних транспортних засобів; електричні і монтажні схеми колісних транспортних засобів; технічні умови на складання, ремонт і регулювання агрегатів, складових одиниць і приладів; методи виявлення і способи усунення складних дефектів, виявлених у процесі ремонту, і складання агрегатів, складових одиниць і приладів.	Спецтехнологія	46
		виконувати статичне і динамічне балансування деталей і складових одиниць простої конфігурації; виконувати на стендах	Виробниче навчання	30

		перевірку та випробування складових одиниць і агрегатів колісних транспортних засобів.		
СРКТЗ 4.2	Здатність проводити регулювання систем і агрегатів автомобілів	методику регулювання й випробування на стендах і шасі складних агрегатів, складових одиниць і приладів автомобілів при технічному обслуговуванні; правила і порядок оформлення технічного обслуговування обладнання, агрегатів і машин.	Спецтехнологія	40
		виконувати регулювання й випробування на стендах і шасі складних агрегатів, складових одиниць і приладів автомобілів при технічному обслуговуванні; проводити технічне обслуговування (перевірку, випробування агрегатів і приладів).	Виробниче навчання	24

КРИТЕРІЇ

кваліфікаційної атестації випускників

Професія: **7231 Слюсар з ремонту автомобілів**

(код, назва професії)

Кваліфікація: **слюсар з ремонту автомобілів 4-го розряду**

(рівень кваліфікації-розряд, клас, категорія)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Будову і призначення автомобілів, що обслуговуються;
2. Схеми складання автомобілів, електричні та монтажні схеми автомобілів;
3. Технічні умови на складання, ремонт і регулювання агрегатів, складових одиниць і приладів;
4. Методи виявлення і способи усунення складних дефектів, виявлених у процесі ремонту, складання і випробування агрегатів, складових одиниць і приладів;
5. Правила і режими випробування, нормативно-технічну документацію на випробування агрегатів і складових одиниць;
6. Призначення і правила застосування складних випробувальних установок; будову, призначення і правила застосування складних контрольно-вимірювальних інструментів;
7. Конструкцію універсальних і спеціальних пристроїв;
8. Періодичність та обсяги виконання технічного обслуговування електрообладнання та основних складових одиниць, вузлів і агрегатів автомобілів;
9. Поняття про допуски та посадки, систему допусків і посадок, квалітетів і параметрів шорсткості;
10. Класифікацію, фізико-хімічні, механічні, технологічні властивості, маркування та галузь застосування металів, сплавів, діелектриків, паливно-мастильних матеріалів, рідин;
11. Основні правила читання креслень, загальні поняття про збірні креслення, робочі креслення на виготовлення деталей, технічні виміри, загальні відомості про схеми;
12. Основи електростатики, постійний струм, електромагнетизм, змінний струм, трансформатори, електричні машини, правила користування електровимірювальними приладами;
13. Правила та порядок користування інструментами та приладами для виміру лінійних і кутових величин, оптичних, пневматичних та електричних приладів;
14. Основи машинознавства – відомості з теоретичної механіки, опору матеріалів, деталей машин, теплотехніки, гідравліки, аеродинаміки.

ВМІЄ:

1. Виконувати розбирання, ремонт і складання автомобілів (у тому числі дизельних, інжекторних, газобалонних і спеціальних вантажних), автобусів, імпортих легкових автомобілів, вантажних пікапів і мікроавтобусів;
2. Розбирати та проводити дефектування деталей, складових вузлів, агрегатів, систем;
3. Розбирати, ремонтувати і складати складні агрегати, вузли, складові одиниці й прилади, замінювати їх при технічному обслуговуванні і ремонті;
4. Перевіряти, регулювати і випробовувати складні вузли, агрегати і системи автомобілів;
5. Виконувати на стендах випробування та технічне обслуговування механізмів, систем, вузлів і агрегатів автомобілів;
6. Запобігати, виявляти і усувати дефекти, несправності в процесі регулювання та випробування вузлів, агрегатів, систем, складових одиниць приладів;
7. Вибраковувати деталі після розбирання та миття;
8. Виконувати слюсарну обробку деталей за 7-10 квалітетами із застосуванням складного універсального обладнання;
9. Виконувати статичне та динамічне балансування деталей і складових одиниць складної конфігурації, складати і вести відповідні дефектувальні відомості.